

## Zarzuty i główne argumenty

Termin na wdrożenie dyrektywy 2006/43/WE do prawa krajowego upłynął w dniu 28 czerwca 2008 r. Tymczasem w dniu wniesienia niniejszej skargi strona pozwana nie podjęła jeszcze wszelkich środków niezbędnych do wdrożenia tej dyrektywy, a w każdym razie nie powiadomiła o nich Komisji.

(<sup>1</sup>) Dz.U. L 157, s. 87.

## Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Judecătoria Focşani (Rumunia) w dniu 24 lutego 2010 r. — Frăsina Bejan przeciwko Tudorel Muşat

(Sprawa C-102/10)

(2010/C 113/47)

*Język postępowania: rumuński*

### Sąd krajowy

Judecătoria Focşani

### Strony

*Strona skarżąca:* Frăsina Bejan

*Strona pozwana:* Tudorel Muşat

### Pytania prejudycjalne

- 1) Czy art. 40bis ustawy nr 136/1995 (<sup>1</sup>) i art. 1–6, w szczególności art. 3 i 6 dekretu 3111/2004 Comisia de Supraveghere a Asigurărilor (<sup>2</sup>) [komisji nadzoru ubezpieczeń] w związku z art. 10 ust. 3 ustawy nr 136/1995, są niezgodne z art. 169 TFUE (poprzednio art. 153 WE)?;
- 2) W przypadku gdy prawo krajowe państwa członkowskiego przewiduje, że poszkodowana osoba nie ma prawa do odszkodowania na podstawie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdów mechanicznych w sytuacjach w których: szkoda została spowodowana w sposób umyślny, szkoda nastąpiła przy okazji popełnienia czynów karanych jako przestępstwa umyślne na podstawie przepisów dotyczących ruchu na drogach publicznych, szkoda nastąpiła gdy sprawca przestępstwa umyślnego próbował uciec siłom porządkowym, osoba odpowiedzialna za szkodę prowadziła pojazd bez zgody ubezpieczonego, czy przepisy te nie są nadmiernie restrykcyjne dla realizacji założonego celu (ochrona socjalna lub obowiązek zagwarantowania, aby poszkodowana osoba nie została pozbawiona odszkodowania w wyniku zniszczenia jej własności) i czy nie wykraczają poza to co konieczne dla osiągnięcia tego celu?
- 3) W przypadku odpowiedzi przeczącej na pytanie drugie, czy nałożone ograniczenie nie stawia poszkodowanej osoby w sytuacji dyskryminującej względem obywateli innych państw członkowskich UE, którzy nie otrzymują odszkodowania wyłącznie w sytuacjach przewidzianych w art. 2 ust. 1 tiret pierwsze, drugie i trzecie dyrektywy Rady 84/5/EWG (<sup>3</sup>) z dnia 30 grudnia 1983 r. druga dyrektywa w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów silnikowych?
- 4) Czy wykluczenie z ubezpieczonego ryzyka przewidziane w przepisach krajowych w takich sytuacjach stanowi ograniczenie swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług ustanowionych w art. 49 TFUE (poprzednio art. 43 CE) i 56 TFUE (poprzednio art. 49 CE) w związku z dyrektywą Rady 92/49/EWG (<sup>4</sup>) z dnia 18 czerwca 1992 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na (trzecia dyrektywa w sprawie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)?
- 5) Czy, w przypadku gdy prawo krajowe państwa członkowskiego UE przewiduje, że ofiara wypadku drogowego może żądać od osoby odpowiedzialnej zwrotu kosztów naprawy, lub stosowanie do okoliczności, wymiany pojazdu a także zwrotu innych ewentualnych kosztów, fakt zwolnienia ubezpieczyciela z obowiązku wypłacenia odszkodowania osobie poszkodowanej w wyniku wypadku drogowego wkrótce (po nastąpieniu wypadku), podczas gdy następnie ze względu na sposób rozstrzygnięcia sporu i w szczególności ze względu na sposób określenia osoby odpowiedzialnej za szkody ubezpieczyciel może wnieść powództwo regresowe dla ułatwienia szybkiego i skutecznego rozpatrzenia skarg o odszkodowanie i uniknięcia na ile to możliwe kosztownego postępowania sądowego, które mogłoby uniemożliwić stronom dochodzenie ich praw, nawet w sytuacjach w których przepisy dyrektywy 2003/8/WE (<sup>5</sup>) oraz zalecenia R (81) 7 i (93) 1 znajdują zastosowanie, może być uznany za stanowiący nadużycie i sprzeczny z motywami ogółu dyrektyw dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdów mechanicznych?
- 6) W przypadku odpowiedzi przeczącej na pytanie piąte, czy odpowiedź ta nie jest sprzeczna z motywem 21 dyrektywy 2005/14/WE (<sup>6</sup>) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdów mechanicznych?
- 7) Czy wykluczenie przyznania skarżącej odszkodowania w niniejszym przypadku na podstawie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdów mechanicznych nie powoduje, że znajduje się ona w sytuacji dyskryminującej w stosunku do innych osób, które otrzymałyby odszkodowanie także jeśli nie można ustalić osoby odpowiedzialnej lub osoba odpowiedzialna nie jest ubezpieczona, podczas gdy skarżąca zawarła umowę obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i umowę dobrowolnego ubezpieczenia na wysoką kwotę, a jej dobra mimo tego nie podlegają żadnej ochronie?

- 8) Czy sąd krajowy posiada wyłączną właściwość dla ustalenia, czy instytucja taka jak zakład ubezpieczeniowy będący przedmiotem postępowania w niniejszym przypadku spełnia kryteria, które pozwalają na powołanie się przed nim na przepisy dyrektywy wywołującej bezpośrednie skutki? W przypadku odpowiedzi twierdzącej jakie kryteria znajdują zastosowanie?
- 9) Czy brak transpozycji do krajowego porządku prawnego państwa członkowskiego UE dyrektywy 2005/14/WE (mimo że termin na transpozycję upłynął w dniu 11 czerwca 2007 r.), a w szczególności jej motywów 20–22, może działać na szkodę skarżącej z uwagi na naruszenie jej podstawowego prawa do ochrony jej dóbr, nawet jeśli dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE <sup>(7)</sup> uchyliła dyrektywy od pierwszej do piątej dotyczące ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdów mechanicznych (72/166/EWG, 84/5/EWG, 90/232/EWG, 2000/26/WE i 2005/14/WE), uwzględniając, że przywołane tu przepisy zostały w całości zawarte w nowej dyrektywie WE, która chroni prawa osób poszkodowanych w wypadkach drogowych w większym stopniu niż uchylone przepisy?
- 10) Czy sąd krajowy może powołać się z urzędu na naruszenie przepisu wspólnotowego i stwierdzić nieważność klauzuli wykluczającej ubezpieczone ryzyko w sytuacji gdy poszkodowana osoba, czyli konsument nie została poinformowana o wykluczeniu (sytuacjach których ubezpieczenie nie obejmuje z naruszeniem przepisów dyrektywy 2005/14/WE) a także w sytuacji w której zakład ubezpieczeniowy narzucił wykluczenia inne niż przewiduje ustawa ramowa o ubezpieczeniach nr 136/1995, także jeśli nieważność ta nie została podniesiona przez samą zainteresowaną przed sądem, a przepisy dyrektywy 93/13/WE <sup>(8)</sup> zostały transponowane do prawa krajowego ustawą nr 193/2000 <sup>(9)</sup> — *Monitorul Oficial al României* [dziennik urzędowy Rumunii], część I, nr 560, z dnia 10 listopada 2000 r. — (uzupełnioną ustawą nr 363/2007 w sprawie nieuczciwych warunków umów w umowach konsumenckich — *Monitorul Oficial* [monitor urzędowy] nr 899 z dnia 28 grudnia 2007 r.)?
- <sup>(6)</sup> Dyrektywa 2005/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. zmieniająca dyrektywy Rady 72/166/EWG, 84/5/EWG, 88/357/EWG i 90/232/EWG oraz dyrektywę 2000/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych (Dz.U. L 149, s. 14).
- <sup>(7)</sup> Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (Dz.U. L 263, s. 11).
- <sup>(8)</sup> Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95, s. 29).
- <sup>(9)</sup> Ustawa nr 193/2000 w sprawie nieuczciwych warunków w umowach zawieranych między przedsiębiorcami i konsumentami, *Monitorul Oficial* z dnia 10 listopada 2000 r. nr 560, uzupełniona ustawą nr 363/2007 w sprawie zwalczania nieuczciwych praktyk przedsiębiorców w stosunkach z konsumentami i dostosowania przepisów do przepisów europejskich w zakresie ochrony konsumentów, *Monitorul Oficial* z dnia 28 grudnia 2007 r. nr 899, część I.

### Skarga wniesiona w dniu 24 lutego 2010 r. — Komisja Europejska przeciwko Republice Portugalskiej

(Sprawa C-103/10)

(2010/C 113/48)

Język postępowania: portugalski

#### Strony

Strona skarżąca: Komisja Europejska (przedstawiciele: P. Oliver i P. Andrade, pełnomocnicy)

Strona pozwana: Republika Portugalska

#### Żądania strony skarżącej

— Stwierdzenie, że nie przyjmując przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do zastosowania się do dyrektywy 2006/121/WE <sup>(1)</sup> Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. zmieniającej dyrektywę Rady 67/548/EWG w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych w celu dostosowania jej do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) oraz utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, a w każdym razie nie informując o nich Komisji, Republika Portugalska uchyliła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 2 tej dyrektywy.

— obciążenie Republiki Portugalskiej kosztami postępowania.

<sup>(1)</sup> Ustawa nr 136/1995 o ubezpieczeniach i reasekuracji w Rumunii, *Monitorul Oficial* z dnia 30 grudnia 1995 r. nr 303, część I.

<sup>(2)</sup> *Monitorul Oficial* z dnia 23 grudnia 2004 r., część I.

<sup>(3)</sup> Dyrektywa Rady 84/5/EWG z dnia 30 grudnia 1983 r. druga dyrektywa w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów silnikowych (Dz.U. L 8, s. 17).

<sup>(4)</sup> Dyrektywa Rady 92/49/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie oraz zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG (trzecia dyrektywa w sprawie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie) (Dz.U. L 228, s. 1).

<sup>(5)</sup> Dyrektywa Rady 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (Dz.U. L 26, s. 41).